

مکرر سه اولیا

یک ضرورت فرهنگی

عزیز الله تاجیک اسماعیلی

به بهانه کلنگ زنی مرکز آموزش خانواده اهل بیت
شهری

هجوم همه جانبه اهمیت و ضرورت پرداختن به مسائل آموزشی و فرهنگی خانواده‌ها را مورد تأکید قرار داد.

ترکیب جمعی که پیشقدم احداث این مرکز آموزش خانواده شده‌اند در خور توجه است. آموزش و پرورش با تمام افراد مسؤول و در رأس آنها رئیس اداره، تولیت کار را به عهده گرفته، نماینده ولی فقیه در شهرستان تبرکانی کلنگ احداث را بر زمین زده‌اند و فرماندار، یعنی بالاترین مقام سیاسی شهر، هزینه احداث بنای مرکز را تعهد شده است و این مجموعه یعنی بسیج همه جانبه فرهنگی، سیاسی و دینی برای تقویت و حفظ استحکام و قوام مقدس‌ترین نهاد در جامعه اسلامی که همان خانواده است.

اقدام مسؤولان شهری در خورستایش فراوان است و جا دارد کلیه مسؤولان دیگر شهرها و استانهای کشور به چنین حرکتی تأسی کنند و میهن اسلامی ما در آینده شاهد اقدامات مشابه بویژه به توسط ارگانهای سیاسی و فرهنگی جامعه باشد.

به دعوت رئیس آموزش و پرورش شهری، کلنگ احداث مرکز آموزش خانواده‌اهل بیت این شهر در زمینی به مساحت ۴۰۰۰ مترمربع، به توسط حجت‌الاسلام غیوری نماینده ولی فقیه بزمین زده شد. فرماندار شهری آقای نان‌گیر نیز پرداخت کلیه هزینه‌های احداث مرکز را تقبل کردند.

نکته قابل توجه این است که این اقدام شایسته و قابل تقدیر مقارن با ارائه طرحی به توسط دفتر مرکزی انجمن اولیاء و مربیان تحت عنوان "مدرسه اولیاء" است که به منظور قوام بخشیدن و انسجام دادن به برنامه‌های آموزش خانواده‌ها در کشور عرضه شده است.

حجت‌الاسلام غیوری به نیت چهارده معصوم (ع) چهارده کلنگ برای احداث مرکز به زمین زدند و سپس در جلسه‌ای که با حضور کلیه مسؤولان اداره آموزش و پرورش، دیگر مسؤولان و جمعی از اولیاء شهری در سالن دانشسرای فتح المیں شهری تشکیل شد، فرماندار این شهر ابعاد مختلف تهاجم نظامی و فرهنگی استکبار را تشریح کرد و با توجه به این

اوپرای فعلی جامعه و انقلاب یک ضرورت سیاسی و فرهنگی در تداوم حاکمیت ارزش‌های انقلاب اسلامی است و لذا اگر در جایی شاهد بی‌توجهی مسؤولان سیاسی شهرها و استانها نسبت به اقدامات لازم برای تقویت بنیانهای خانواده باشیم، جای تعجب است و آنچه به عنوان الگو در حرکت فرمانداری شهر ری مشاهده می‌شود میان روح سیاست جامعه اسلامی است و بسیار.

از مهم‌ترین مسائل خانواده در شرایط فعلی جامعه ما، افزایش آگاهی‌های زنان و مردان در زمینه‌های مختلف زندگی خانوادگی است. خانواده یک واحد یا گروه اجتماعی است که شکل‌گیری، قوام واستمرار آن در گروه تحقق اهدافی است که از خواستها و نیازهای زن و مرد نشأت می‌گیرد. اگر این اهداف در زندگی خانوادگی تحقق یابند می‌توانیم در زندگی هر خانواده‌ای شاهد آثار مفید و درخشان آن در آرامش و تعادل روحی زن و شوهر و همچنین رشد شخصیتی و تحصیلی فرزندان باشیم. شک نیست که به رغم شناختها و آگاهی‌هایی که

یک زن و مرد ممکن است قبل از ازدواج نسبت به یکدیگر کسب کنند، در جریان زندگی مشترک خود با مسائل موضوعات متنوع و مختلفی روبرو می‌شوند که برخورد صحیح و سازنده با آنها، هم محتاج روحیه و شخصیت صبور، سازنده، خلاق، انعطاف پذیر و متعالی است و هم آگاهی و دانش لازم را می‌طلبد. روحیات و شخصیت زن و شوهر در اثر نوع تربیت خانوادگی آنان شکل می‌گیرد و آگاهیها و دانش‌های لازم را باید از طرق مختلف که در جامعه معمول و ممکن است به ایشان ارائه کرد.

واقعیت این است که پرداختن به مسائل آموزشی و فرهنگی خانواده واجد چنان اهمیتی است که اقدام مسؤولان محترم و آگاه شهر ری را باید نشانه درک کامل و همه جانبه از این اهمیت تلقی کرد. قداست نهاد خانواده در فرهنگ و معارف اسلامی به حدی است که هر گونه نگرانی در باره تزلزل ساختار این نهاد مقدس بلاشک رهبران فکری و معنوی جامعه را به تلاش جدی برای مقابله با آن و امنی دارد و یک نمونه از درک این اهمیت را در عنایت خاص نماینده محترم ولی فقیه در شهر ری مشاهده می‌کنیم. حفظ این قوام و استحکام در

ضرورت‌های آموزش خانواده

خانواده می‌آموزند و تمرین می‌کنند که با "دیگران" چگونه باشند تا بهتر زیست کنند و بهتر در خدمت یکدیگر باشند و گفتیم که بخش عمده‌ای از این خواست، نیازمند ارائه بیشش و آگاهی به زن و شوهر است که در حکم پایه‌های این خیمه هستند.

دوم اینکه به هر میزان که پدر و مادر نسبت به مسؤولیت‌ها و نقشهای خود در مقابل یکدیگر و فرزندان آگاهی بیشتری داشته باشند، بهتر قادر به انجام آنها هستند و لذاز مینه آرامش و آسایش روحی هرکدام در زندگی خانوادگی و مشترک افزایش می‌یابد.

سومین نکته در این مورد این است که رشد شخصیتی و تحصیلی فرزندان قبل از هر چیز مستلزم برخورداری آنان از یک فضای متعادل و هماهنگ در خانه و مدرسه است. محیط خانواده‌گوهای رفتار، احساس و تفکر صحیح را به فرزندان می‌آموزد و در آنان انگیزه ورغبت برای تحصیل و کسب علم را فراهم می‌سازد و مدرسه ضمن سازمان دادن و هدایت کردن صفات روحی و رفتاری کودکان، برای یک زندگی سازنده و خلاق اجتماعی، علم و دانش و مهارت‌های لازم را به آنان می‌آموزد.

و ظایف خانه و مدرسه نسبت به رشد و تربیت فرزندان متقابل و مکمل است. از یک طرف هر پدر و مادری باید نیازها و ضرورت‌های محیط مدرسه را بخوبی درک کند و برای انجام بهتر مسؤولیت‌ها، کمک و همراه مدرسه باشد و از طرف دیگر مدرسه باید با دعوتهای مستمر از والدین و ارتباط دائم با آنان، امکانات مدرسه و مهمنتر از آن خود خانواده‌ها را برای ارائه آموزش‌های لازم به آنان بسیج کند.

سازماندهی و اجرای آموزش‌های خانواده

زمینه‌ها و عوامل اصلی که آموزش‌های پدران و مادران را ضروری می‌سازد چند چیز است: اول وجود این نکته که استحکام و بالندگی خانواده یک عامل مهم تعیین‌پایه‌های زندگی اجتماعی در هر جامعه است. هر جامعه به معنای وسیع آن در قالب یک ملت و فرهنگ متشكل از طبقات، قشرها و گروههای کوچک و محدود است. روابط انسانی برای هریک از ما در درون این گروههای محدود و کوچک معمولاً مستحکم‌تر از مناسبات اجتماعی به معنای وسیع کلمه است. به عنوان مثال در نظر بیاورید که برای زیارت به مشهد مقدس رفته‌اید. در آنجا افراد بسیاری را می‌بینید که از شهرهای مختلف کشور برای زیارت آمده‌اند، لیکن اگر به فرد یا افرادی از شهر خود برخورد کنید، ضمن احساس مسرت و خوشحالی فراوان، در گفت و گوها و اعمال و تعارفات خود، آماده‌کمک، پذیرایی و دیگر کارهای لازم برای زائران همشهری هستید؛ در حالی که آنها در زائر بودن با دیگر اشخاص فرق چندانی ندارند.

این توجهات به مناسبات انسانی در قالب روابط فامیلی، روابط همشهریها و هم محله‌ای‌ها یک امر طبیعی و عادی برای هریک از ماست و زندگی خانوادگی نزدیکترین این نوع پیوندها می‌باشد. اگر مناسبات انسانها در خانواده توأم با انس و الفت و استحکام و مبتنی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های فرهنگی باشد، الگوهای روابط به دیگر مناسبات اجتماعی و فرهنگی هم سرایت می‌کند. به عبارت دیگر آدمها در

می‌تواند در مکانی معین و در ساعتی از هفته نیاز به آگاهی از شیوه‌های رفتار و عمل در خانواده و با همسر و فرزندان و اطرافیان را با مراجعته به استادان و صاحب نظران برآورده سازد.

طرح اندیشهٔ مدرسهٔ اولیاء یک اقدام برای پاسخگویی به این نیازهای خانواده است که امسال به شکل تجربی در بعضی استانهای کشور به مرحله عمل در می‌آید. هدف از اجرای آزمایشی این طرح آن است که بررسی شود چگونه می‌توان مراکزی را برای اولیا و به وسیلهٔ خود آنها ایجاد و سازماندهی کرد که مرجع آنها در پاسخگویی به سوالات متعدد مربوط به مسائل خانواده، رفتار با فرزندان و دریافت راهنماییها و مشاوره در امور مختلف و مورد نیاز باشد. امید است این اقدام به عنوان یک گام اساسی و مردمی مراحل موفقیت را طی کند و انجمن‌های اولیاء و مریان که بهترین تجلی امکاری همه جانبه مردمی در ادارهٔ امور فرهنگی و آموزش و پرورش کشور هستند، شاهد درک بالا و اندیشه‌های والای متولیان امور فرهنگی و معنوی جامعهٔ اسلامی ایران باشند، آن‌گونه که نمونه‌ای شایسته از آن در تصمیم مسؤولان شهر ری دیده شد.

ان شاء الله

معمولًا در نتیجهٔ ارتباط خانه و مدرسه و از طریق انجمن‌های اولیاء و مریان به مرحله عمل در می‌آید. لیکن برنامه‌ریزیها و اقدامات اساسی را باید تشکیلات گستردتر از قبیل آموزش و پرورش مناطق و شهرستانها، ادارات کل استانها و دفاتر ستادی وزارت آموزش و پرورش انجام دهند. مع الوصف آموزش و پرورش به تنها بیان قادر به ارائه و انجام این خدمت وسیع و گسترده به خانواده‌ها نیست و دیگر ارگانهای فرهنگی کشور نیز باید در این راه مددکار آموزش و پرورش باشند.

در حال حاضر انجمن اولیاء و مریان در سطح کشور برنامه‌های آموزش خانواده را در سرلوحةٔ فعالیتهای سالیانهٔ قرار داده، شاهد برگزاری کلاسها و دوره‌های آموزش و پرورش در اکثر مناطق و مدارس هستیم. لیکن باید این آموزشها در چند مورد تقویت شوند: اول افزایش کیفیت آموزشها به گونه‌ای که از برنامه‌ها و جلسات حداکثر فایدهٔ علمی و اطلاعاتی نصیب خانواده‌ها بشود. دوم فراگیر کردن این آموزشها به گونه‌ای که هم مادران و هم پدران بتوانند از پیامهای آن بهره‌مند شوند.

سوم هویت بخشیدن آموزشها به شکلی که هر عضو خانواده این احساس را پیدا کند که